

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Ion Arhiliuc, Ion Corolevschi,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Dorina Tăut, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, în cauza penală în privința lui

Costiuc Mihail Vasile,

născut la 20 noiembrie 1979, originar și domiciliat în r-nul Basarabeasca, s. Sadaclia, str. Fântânilor 6.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 17 noiembrie 2010 – pînă la 01 iulie 2011 (instanța de fond);*
- 2. de la 15 august 2011 – pînă la 10 mai 2012;
de la 20 februarie 2013 – pînă la 11 iunie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 octombrie 2012 – pînă la 15 ianuarie 2013;
de la 08 octombrie 2013 – pînă la 11 februarie 2014 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul S. Crijanovschi a susținut recursul ordinar, solicitînd casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Avocata Balaban Galina și inculpatul Costiuc Mihail s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, considerîndu-l neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii contestate.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 01 iulie 2011, procesul penal în privința lui Costiuc Mihail de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal, a fost încetat din motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală, i-a fost înaintată învinuirea lui Costiuc Mihai pentru faptul că acesta, activînd în funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Sadaclia a CPR Basarabeasca, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în baza ordinului nr.145 ef din 04 aprilie 2008, fiind o persoană cu funcție de răspundere căreia, într-o instituție de stat i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind abilitat în baza pct.3) și 8) ale Fișei postului, aprobată prin Ordinul Comisarului CPR Basarabeasca din 25 mai 2009, cu dreptul de a primi, înregistra și examina în limitele competenței sale cererile și comunicările cetățenilor despre infracțiuni, cu înregistrarea lor ulterioară în registrele comisariatului de poliție, fiind abilitat cu dreptul de a întocmi procese-verbale pe contravenții în limita competenței sale, de a le examina și aplica sancțiuni contravenționale și alte măsuri de constrângere, în conformitate cu prevederile Codului Contravențional, a comis corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

La 16 august 2010, în jurul orelor 08 ¹⁵, aflîndu-se în biroul său de serviciu din incinta Primăriei s. Sadaclia, r-nul Basarabeasca, a primit de la cet. Jalbu Vasile suma de 1500 lei pentru a nu-l trage la răspunderea prevăzută de legislația în vigoare, pentru comiterea unor presupuse fapte legate de agresarea cet. Răcila Igor, care au avut loc la data de 08 august 2010, în s. Sadaclia, r-nul Basarabeasca.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 2500 unități convenționale și cu

privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator al MAI pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința atacată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre prin care:

- Costiuc Mihail a fost condamnat în baza art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții în cadrul Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a invocat faptul că vina inculpatului Costiuc Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal a fost dovedită prin materialele cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea odată ce există circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate în hotărîrea dată care confirmă cu certitudine comiterea de către el a faptei incriminate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Galina Balaban în numele inculpatului Costiuc Mihail, care invocînd temeiul de drept prevăzut în art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărîrii contestate cu menținerea sentinței de achitare. În motivarea recursului a invocat că instanța de apel eronat a interpretat eronat prevederile legislației cu privire la legalitatea probelor, care le-a admis la materialele cauzei ca fiind legale și obținute fără încălcări de procedură, acestea fiind:

- ordonanța de fixare a termenului urmăririi penale din august 2010, care n-a fost datată conform art. 255 alin.(2) Cod de procedură penală;

- procesul-verbal de înzestrare cu tehnică specială a cet. Jalbu Vasile, care contrar prevederilor art. 136 alin.(1) Cod de procedură penală, a fost întocmit de către inspectorul principal al SI a DISI a MAI Eu. Piferschi, care

nu a fost împuternicit să efectueze careva acțiuni procesuale pe cauza dată deoarece nu făcea parte din grupul de urmărire penală;

- procesul-verbal privind înzestrarea lui Jalbu Vasile cu tehnică specială din 16 august 2010, semnătura acestuia fiind diferită celei din plîngere și explicațiile lui;

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 16 august 2010, conform căreia, au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive 11 bancnote dar nu 14, care au fost anexate la o altă cauză penală.

- la etapa luării cunoștinței cu materialele cauzei inculpatul și apărătorul său nu i-au fost prezentate toate materialele cauzei și anume f.d.41 a – 41 g, astfel, instanța de apel la baza soluției de condamnare a pus probele la cercetarea cărora nu au avut acces inculpatul și apărătorul, fapt ce contravine prevederilor art.101 alin.(4) Cod de procedură penală.

La fel, recurentul menționează că decizia instanței de apel este ilegală și din motiv că lipsește partea descriptivă a acesteia. Consideră, că din motivul nulității tuturor actelor procedurale dobîndite cu încălcarea legislației procedurale penale, trebuie menținută sentința de încetare în privința lui Costiuc Mihail deoarece există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2013, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Balaban Galina în numele inculpatului Costiuc Mihail, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs a conchis că, instanța de apel, rejudecînd cauza și pronunțînd o nouă hotărîre de condamnare a lui Costiuc Mihail nu a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, dar ilegal a reținut fapta incriminată condamnatului de către organul de urmărire penală, precum și în decizia sa a menționat repetat probele din rechizitoriu, fără a face o analiză completă a acestora, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

9. Rejudecînd cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, a fost respins ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că organul de urmărire penală desfășurînd urmărirea penală a comis derogări de la prevederile legale care nu pot fi înlăturate în nici un mod și, astfel, concluzia de încetare a procesului penal în privința lui Costiuc Mihail a instanței de fond este întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă, că în temeiul plîngerii lui Jalbu V. la data de 14.08.2010 a fost emisă de către Procurorul în Procuratura Anticorupție, Adrian Popenco, ordonanță de începere a urmăririi penale pe faptul coruperii pasive comise de către șeful de post, ofițerul operativ superior de sector al postului de poliție Sadaclia al CPR Basarabeasca Costiuc Mihail.

Prin ordonanța din august 2010, în care lipsește data (f.d. 2, vol. I), încălcându-se prevederile art. 255 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a dispus fixarea termenului efectuării urmăririi penale pe cauza penală nr. 2010978201 până la data de 15.09.2010 de către Procurorul-interimar Anticorupție, M. Tumuruc.

La 14 august 2010, prin ordonanța privind efectuarea acțiunilor de urmărire penală s-a dispus efectuarea înregistrării video a imaginilor ce țin de transmiterea sumelor nominalizate, înregistrarea audio a convorbirilor dintre Jalbu Vasile cu ofițerul operativ superior de sector al postului de poliție Sadaclia al CPR Basarabeasca, Costiuc Mihail, efectuarea examinării corporale, efectuarea percheziției la locul transiterii banilor după transmiterea acestora inclusiv în birourile de serviciu a ofițerului, precum și percheziția corporală a lui Costiuc Mihail.

La 14 august 2010, ora 13⁴⁰, procurorul în procuratura Anticorupție, A. Popenco s-a adresat cu demers judecătorului de instrucție privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală și măsurilor operative de investigații pe un termen de 30 zile din data eliberării autorizației, și anume: înregistrarea audio a convorbirilor dintre Jalbu Vasile cu ofițerul operativ superior de sector al postului de poliție Sadaclia al CPR

Basarabeasca, Costiuc Mihail, efectuarea examinării corporale a ofițerului nominalizat, efectuarea percheziției la locul transmiterii banilor după transmiterea acestora inclusiv în birourile de serviciu precum, și percheziția corporală a lui Costiuc Mihail.

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14.08.2010 s-a dispus autorizarea pe un termen de 30 zile din data eliberării autorizației, a înregistrării audio, cu celelalte măsuri operative, responsabilitatea executării fiind pusă în sarcina colaboratorilor CCCEC.

S-a constatat că la 14 august 2010, în jurul orelor 09⁰⁰, de către colaboratorii SI a DISI MAI a fost efectuat interceptarea convorbirilor dintre Costiuc M, Jalbă V. și Răcilă I., însă nu a fost întocmit nici un proces-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială cu care a fost înzestrat Jalbu V.

Reieșind din faptul că înregistrarea audio efectuată la data de 14.08.2010, în jurul orelor 09⁰⁰, a fost efectuată fără autorizarea judecătorului de instrucție, procurorul nu a emis o ordonanță motivată privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și ulterior nu s-a autorizat acțiunea procesuală, datele obținute prin acest mijloc de probă nu pot fi admise ca probe. De asemenea, actele procedurale anexate la f.d.51-54, vol.I, sunt întocmite într-o formă liberă cu denumirea „*Discuția din data de 14.08.2010 avută loc între Jalbu Vasile, Jalbu Igor și colaboratorul OAI, Costiuc Mihai*”, astfel, necorespunzător după formă și conținut cerințelor stipulate la art. 136, 260 CPP, nefiind clar cine l-a întocmit, în temeiul cărui act, la ce dată, oră, numărul casetei pe care s-a făcut înregistrarea.

Prin procesul-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială din 16.08.2010 (f.d.11, vol.I), Jalbu Vasile a fost înzestrat cu tehnică specială video audio recorder „Nasture”, dictofon „Edic mini”, audioemițător „RMK-124”, însă acest fapt nu poate fi reținut că a avut loc, or, la rubrica „participanți” la pct. 2 cu pix de culoare mai întunecată este indicat numele Jalbu Vasile, observându-se cu ochiul liber că semnătura este diferită de cea din plîngerea și explicația lui Jalbu Vasile (f.d. 5-6, vol. I), semnătură diferită de cea din plîngerea și explicația lui Jalbu Vasile este efectuată și în procesul-verbal privind marcarea-examinarea bancnotelor din 16.08.2010

(f.d. 12-15, vol. I), astfel se exclude participarea declarantului la această acțiune procesuală.

Potrivit ordonanței de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 16.08.2010, s-a dispus recunoașterea a patru bancnote, cu nominalul de 500 lei și 100 lei, cu atașarea lor la cauza penală.

Din materialele cauzei rezultă, că au fost recunoscute de fapt în calitate de corpuri delictive nu 14 bancnote, ci 11 bancnote, iar reieșind din ordonanța menționată acestea au fost anexate la o altă cauză cu nr. 2010036490 și nu la cauza penală de învinuirea lui Costiuc M.

Potrivit procesului verbal de percheziție și examinare corporală din 16.08.2010, în cadrul percheziției au fost utilizate mijloace tehnico-științifice: camera video Sony DCEHC-23, caseta DTK Mini DV 60 mm, lampa ultravioletă Energizer", însă aceste acțiuni au fost efectuate fără autorizarea judecătorului de instrucție și fără a exista ordonanța motivată a procurorului, cu înștiințarea judecătorului de instrucție potrivit art. 135 alin.(2) CPP.

Nu este clar cine a întocmit actul procedural „Discuția din data de 16.08.2010 avută loc între Jalbu V. și Costiuc M.”, care a fost înregistrată video, fiindcă aceasta nu corespunde atât după formă, cât și nici după conținut cerințelor art. 136, 260 CPP, nefiind clar cine l-a întocmit, în baza cărui act, data, ora, numărul casetei pe care a fost efectuată înregistrarea, precum nici nu este semnat.

La 03 septembrie 2010, de către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, conform art. 109 alin.(3) Cod de procedură penală, a fost audiat martorul V. Jalbu, însă nu este clar dacă a participat sau nu inculpatul Costiuc M. la audierea martorului, or în declarațiile anexate, nu s-a făcut mențiunea că inculpatul nu ar fi avut careva întrebări față de martor, ultimul răspunzând la întrebările procurorului și avocatului. Acest drept al apărării nu a fost exercitat nici în instanța de fond și nici în cea de apel, deoarece acuzarea nu a asigurat prezența martorului nominalizat în ședința de judecată pentru audiere și înlăturarea divergențelor.

La 10.09.2010, învinuitului Costiuc M. și apărătorului său i-au fost prezentate materialele cauzei pentru cunoștință, unde au fost cusute și

numerotate în număr de 79 file și I volum. Însă, în ședința de judecată s-a constatat, că inculpatului și apărătorului său la luarea cunoștinței cu materialele cauzei, nu i-au fost prezentate toate materialele cauzei și anume - nu i-au fost aduse la cunoștință f.d. 41^a – procesul-verbal privind efectuarea interceptării convorbirilor și de confirmare a acestora, f.d. 41^b - ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive, f.d. 41^c – procesul-verbal de cercetare a obiectelor, f.d.41^d - proces verbal de cercetare a obiectelor, f.d. 41^e - ordonanță de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive, f.d. 41^f – proces-verbal privind efectuarea interceptării convorbitorilor și de confirmare a acestora, f.d. 41^g – procesul-verbal de apreciere a importanței probelor.

11. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată. În motivarea recursului procurorul a invocat că soluția instanței de apel în care acesta a invocat că organul de urmărire penală desfășurând urmărirea penală a comis derogări de la prevederile legale care nu pot fi înlăturate în nici un mod, menținând concluzia instanței de fond, de încetare a procesului penal, este una neîntemeiată, din următoarele motive:

- referitor la data fixării termenului de urmărire penală, precum și întocmirea proceselor-verbale de examinare a înregistrărilor audio și anexelor, în ședința de judecată au fost prezentate procese-verbale de corectare a erorilor și omisiunilor admise de ofițerul de urmărire penală și procuror, motivându-se prin circumstanțe verosimile admiterea acestor erori. Procesele-verbale au fost considerate motivate și admise de instanță, respectiv erorile nominalizate fiind înlăturate.

Totodată, a menționat că erorile invocate nu au lezat în nici un fel calitatea acuzării aduse, esența probatoriului acumulat și a circumstanțelor de fapt care confirmă probele, prin urmare nu s-a încălcat dreptul la apărare a lui Costiuc M., omisiunile fiind corectate la constatarea acestora, indiferent de etapa la care se afla procesul penal, circumstanțe ce nu atrag nulitatea acestor probe;

- cît privește argumentul cu privire la numerotarea filelor în cauza penală, cu numere arabe sau litere, a menționat că însăși inculpatul în instanța de judecată a afirmat că materialele cauzei penale erau cusute și numerotate, cu excepția a cîteva documente.

Astfel, atît inculpatul, cît și apărătorul său nu au înaintat nici o obiecție privind numerotarea materialelor în așa modalitate. Prin această numerotare nu a fost încălcată în nici un fel dreptul la apărare a inculpatului, necătfînd la faptul că ultimul și-a schimbat apărătorul în instanța de judecată, iar noul apărător, a făcut cunoștință cu toate materialele cauzei. La fel, pe acest fapt a fost prezentată o explicație de către ofițerul de urmărire penală care a menționat că materialele cauzei au fost cusute și numerotate suplimentar imediat după trimiterea cauzei penale către procuror, la solicitarea verbală a ultimului, înainte ca Costiuc M. să facă cunoștință cu materialele cauzei, explicație admisă de către instanță în cadrul cercetării judecătorești;

- prin procesul-verbal de percheziție și examinare corporală și procesul-verbal de percheziție, aceste acte procesuale au fost întocmite în conformitate cu legislația în vigoare, iar înregistrarea care a fost îndeplinită în cadrul acțiunii procesual-penale, a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 131, 260 alin.(2) pct.6) CPP, precum și nu era o măsură operativă de investigații pentru a necesita autorizarea judecătorului de instrucție;

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive, a casetelor și CDR-lor cu înregistrările video și audio, acestea corespund cerințelor art. 136,159, 255 CPP. Totodată, procesele-verbale de interceptare a convorbirilor și apreciere a importanței probelor audio sunt întocmite la urmărirea penală în conformitate cu prevederile art. 136, 260 Cod de procedură penală, probe care dovedesc direct vina lui Costiuc M. în fapta comisă;

- privind audierea martorului Jalbu V. în fața judecătorului de instrucție, fără participarea învinuitului Costiuc M. a menționat, că martorul respectiv a fost audiat la judecătorul de instrucție în condițiile prevăzute la art. 109 alin.(3) Cod de procedură penală, la audierea căruia a fost prezent atît învinuitul, cît și apărătorul său, iar martorului fiindu-i

adresate întrebări de către ambii, fapte confirmate în procesul-verbal de audiere a martorului la judecătorul de instrucție, probă care nu a fost apreciată la justa valoare de către instanță. Atît apărătorul, cît și inculpatul nu au solicitat audierea suplimentară a martorului, precum și a circumstanțelor suplimentare care ar fi dorit să constate în rezultatul audierii martorului Jalbu V.;

- cu referire la procesul-verbal de comunicare a raportului de expertiză din 20.08.2010, a indicat că în procesul-verbal respectiv este indicat numărul cauzei penale și figuranții procesuali cărora li se aduc la cunoștință aceste expertize – apărătorul și învinuitul. La momentul prezentării rezultatelor expertizei apărător în procesul-verbal a fost Bosîi I., iar învinuit Costiuc M., circumstanțe constatate și în alte acte procedurale întocmite în cadrul acestei cauze penale.

12. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul procurorului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și dispozitivul sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Aceste cerințe obligatorii ale legii procesuale nu au fost respectate în tocmai de către instanța de apel.

Drept temei pentru recurs s-a invocat art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor

motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal lărgit constată că la judecarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Avînd în vedere prevederile legale menționate supra și lecturînd textul deciziei instanței de apel, reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, concluzia instanțelor de judecată de a nu fi admise ca probe:

- *procesul-verbal privind marcarea-examinarea bancnotelor din 16 august 2010 (f.d.12, vol.I), - procesul-verbal de percheziție și examinare corporală din 16 august 2010 (f.d.17, vol.I), - procesul-verbal de percheziție din 16 august 2010 (f.d.18-19, vol.I), pe motiv că nu au fost autorizate de către judecătorul de instrucție este una greșită, deoarece la dosar este anexat demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, A. Popenco, adresat judecătorului de instrucție privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală din 14.08.2010 (f.d.8, vol.I), cît și încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani, mun Chișinău din 14.08.2010 (f.d.9-10, vol.I), prin care s-a dispus autorizarea pe un termen de 30 zile, și anume : - a înregistra audio convorbirile dintre cet. Jalbu V. cu Costiuc M., - efectuarea examinării corporale a lui Costiuc M., efectuarea percheziției la locul transiterii banilor după transmiterea acestora inclusiv a birourilor de serviciu a lui Costiuc M., precum și percheziția corporală a lui Costiuc M., din care rezultă clar, că acțiunile de urmărire penală enunțate mai sus, sunt efectuate în perioada stabilită de către judecătorul de instrucție.*

La fel, instanțele de judecată au apreciat ca fiind ilegale înregistrarea audio din 14.08.2010 dintre inculpat și martorul Jalbu Vasile, pe motiv că a fost efectuată fără autorizarea judecătorului de instrucție, argumentînd că această măsură de investigație a fost efectuată la ora 09⁰⁰ în ziua de 14.08.2010, iar încheierea judecătorului de instrucție, a fost adoptată în aceeași zi, însă după orele 13⁴⁰ (f.d.8, vol.I).

Instanța de recurs menționează, că această concluzie a fost făcută de către instanțele judecătorești reieșind din depozițiile martorului Jalbu V. din 14 august 2010 (f.d.60, vol.I), din care rezultă că, potrivit conversației avute cu Costiuc M. la data de 13.08.2010, ultimul i-a dat termen **pînă luni (14.08.2010) la ora 08⁰⁰**, să-i aducă banii. Astfel, s-a dedus că înregistrarea audio a avut loc în dimineața zilei de 14.08.2010.

Cît privește a doua înregistrare a convorbirilor telefonice între inculpat și martorul Jalbu V. din data de 16.08.2010 (f.d.55, vol.I), această măsură specială de investigație a fost efectuată cu autorizarea judecătorului de instrucție (încheierea din 14.08.2010 (f.d.9-10, vol.I).

Cu referire la audierea martorului Jalbu V. la data de 30.09.2010, în baza art. 109 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de recurs apreciază concluzia instanței de apel ca fiind una pripită.

Instanțele de judecată au considerat că depozițiile martorilor nu pot fi admise ca probă, motivînd că **nu este clar dacă inculpatul a participat sau nu**, la audierea martorului, deoarece în procesul-verbal nu este făcută mențiunea că inculpatul ar fi avut careva întrebări față de martor.

Această argumentare nu este convingătoare, or simplul fapt că procesul-verbal de interogare a martorului nu conține nici o întrebare din partea inculpatului adresată martorului, nu poate justifica concluzia făcută de instanță că acesta (Costiuc M.) nu a fost prezent, la interogare.

Mai mult ca atît, la audierea martorului a participat avocatul inculpatului, care a oferit întrebări acestuia, iar declarațiile au fost depuse sub jurămînt și cu respectarea prevederilor art. 312 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că referitor la faptul că inculpatului Costiuc M. și apărătorului său la luarea cunoștinței cu materialele cauzei nu i-au fost prezentate toate materialele cauzei penale și anume:

- f.d. 41^a - *procesul-verbal privind efectuarea interceptării convorbirilor și de confirmare a acestora*, f.d. 41^b - *ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive*, f.d. 41^c - *procesul-verbal de cercetare a obiectelor*, f.d.41^d - *procesul-verbal de cercetare a obiectelor*, f.d. 41^e - *ordonanță de recunoaștere și*

anexare la dosar a corpurilor delictive, f.d. 41^f - procesul-verbal privind efectuarea interceptării convorbitorilor și de confirmare a acestora, f.d. 41^g - procesul-verbal de apreciere a importanței probelor, din care motiv instanțele inferioare nici nu le-au luat în considerație ca probe, invocând că atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia nu au avut acces la ele, instanța de recurs conchide că, potrivit procesului-verbal de informare a învinuitului despre terminarea urmăririi penale, Costiuc M. a solicitat invitarea avocatului său I. Bosîi pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, iar la 10 septembrie 2010, în prezența apărătorului Bosîi I., după luarea de cunoștință cu ele, careva cereri sau demersuri nu au declarat.

Mai mult, atât inculpatul, cât și avocatul nu au fost lipsiți de dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei și în instanța de judecată, solicitînd pentru aceasta un anumit termen.

În cazul în care inculpatul Costiuc Mihail pune la îndoială legalitatea mai multor acțiuni ale organului de urmărire penală, acesta a avut posibilitatea la etapa urmăririi penale să le conteste judecătorului de instrucție în termenul prevăzut de lege, conform prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, însă nu a realizat acest drept.

Potrivit art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, încălarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, cu excepția prevederilor alin.(2), atrage nulitatea actului dacă au fost invocate în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Astfel, încălcarea prevederilor legale poate atrage nulitatea actelor numai în condițiile legii și cu respectarea termenelor legali.

În sensul art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 01 iulie 2011, procesul penal în privința lui Costiuc Mihail în baza art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal, a fost încetat din motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, soluție, care a fost menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013.

Instanțele judecătorești și-au argumentat soluția de încetare a procesului penal prin aceea că mai multe probe au fost viciate la faza de urmărire penală.

Colegiul lărgit menționează că în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor Codului de procedură penală (art. 94 alin.(1) pct.8) CPP).

În această situație, instanța de judecată analizând probele, conform art. 100-101 Cod de procedură penală, fiind prezent în cauză și faptul nulității actelor procedurale, este obligată să decidă asupra admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe și în dependență de existența și suficiența probelor, este în drept să pronunțe o soluție, de condamnare ori de achitare, dar nu de încetare a procedurii penale, în temeiul art. 391 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs menționează că soluția instanței de apel, privind menținerea sentinței de încetare a procesului penal, pe cauza dată în privința lui Costiuc Mihail, pe art. 324 alin.(2) lit.c) Cod penal, din motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, este incorectă din motivele menționate mai sus.

Erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituit instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Colegiul conchide că temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală – că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor

motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, persistă în cauză.

Încălțările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Dorina Tăut, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2013 în cauza penală în privința lui *Costiuc Mihai Vasile* cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată în ședință publică la 25 februarie 2014, ora 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Elena Covalenco

Ion Arhiliuc

Ion Corolevschi